

JÓZEF JAKUBIEC.

DAKTYLOSKOPJA.

Użyte przypadkowych odcisków dla celów procedury karnej.

Urządnik prowadzący dochodzenie na miejscu przestępstwa znajduje bardzo często na różnych przedmiotach jako to: szybach, klamkach, szklankach, papierach, książkach, drzwiach i t. p. odcisk palca, pozostawiony także przypadkowo przez przestępcę.

Odcisk taki posiada dla dalszego wyniku śledztwa nieraz wartość nieocenioną i może zupełnie słusznie nosić nazwę pozostawionego na miejscu przestępstwa podpisu.

Obojętne jest przytem, czy ślad pozostawiony jest widoczny lub nie. Ślad widoczny jest to np. krwawy odcisk palca, lub palca pokrytego farbą, atramentem, sadzą i t. p. barwnikami, zaś niewidoczny powstaje przez dotknięcie przedmiotu palcem pokrytym potem lub tłuszczem skóry; ten ostatni ślad można w pewien sposób uwidocznic i utrwalić.

Do badania daktyloskopijnego nadają się tylko takie odciski, na których dokładnie i ze szczegółami można rozróżnić linie papilarne.

Zaznaczyć jednakże należy, że odcisk nadaje się do badania nieraz i wtedy, gdy niema zupełnej odblaski brzusca, gdyż linie papilarne posiadają tyle charakterystycznych szczegółów, że nawet fragmenty odcisków wystarczają do stwierdzenia ich tożsamości.

Badania daktyloskopijne najłatwiej dają się przeprowadzać na przedmiotach o powierzchni gładkiej, jak szkło, porcelana, polerowane drzewo i kamienie, papier satynowy i t. p.

Na przedmiotach zaś o powierzchni szorstkiej lub porowatej, linie papilarne i ich szczegóły nie dają się dokładnie rozróżniać.

Funkcjonariusz policji powinien w ważnych wypadkach zbadać przedewszystkiem miejsca przestępstwa na zewnątrz i wewnątrz, o ile dotyczy to miejsca zamkniętego, w tym celu, by na przedmiotach, co do których zachodzi mniemanie że przez przestępcę były dotykane, znaleźć pozostawione odciski, uważając przytem jednakże, aby podczas badania nie wywołać odcisków swoich własnych palców, co utrudniłoby całą akcję.

Nadmienić wypada, że na policji ciąży także obowiązek uświadamiania publiczności, aby osoby poszkodowane, lub postronne przed przybyciem policji na miejsce przestępstwa żadnych przedmiotów nie dotykały i przeto nie niszczyły pozostawionych przez przestępców śladów, lub przez dodanie własnych śladów nieutrudniały albo też zupełnie nieumożliwiały dalszego śledztwa.

Przedmioty, na których mamy nadzieję znaleźć odciski, należy przedewszystkiem obejrzeć dokładnie ze wszystkich stron pod kątem ostrym, oświetlając je równocześnie świecą lub lampką elektryczną.

Znalezione widoczne odciski należy na miejscu fotografować i odblisk wraz z kliszą przesłać do badania daktyloskopijnego.

Niewidoczne odciski wywołuje się rozmaitymi sposobami. Sposób najprostszy, najłatwiejszy a zatem wszędzie wykonalny jest następujący:

Przedmiot podejrzany, pociera się szerokim pędzlem, zanurzonym uprzednio w uniwersalnym proszku aluminowym, pozostały nadmiar proszku ściąga się leciuchno tym sarnym, czysto wytartym pędzlem.

Proszek przyiega do miejsc, które przez dotknięcie pokryły się tłuszczem t. j. do odcisków linii papilarnych, uwidaczniając je ze wszystkimi szczegółami.

Przedmioty, znajdujące się w niskiej temperaturze należy przed pokryciem proszkiem, trzymać przez półgodziny w ciepłym pokoju, jednakże nie przy gorącym piecu.

Po wywołaniu niewidocznego odcisku przystępuje się do jego utrwalenia w następujący sposób:

Z czarnej folii pokrytej płytą celulooidową odcina się kawałek, odpowiadający wielkości wywołanego odcisku. Następnie należy uważnie odłączyć folję od płyty celulooidowej i tak przygotowaną folję przycisnąć lekko do uwidocznionego śladu, przykładając ją powoli i przesuwając po niej lekko palcem.

Po zdjęciu folji z przedmiotu pozostaje na niej dokładne odbicie śladu, które dla zabezpieczenia przed zniszczeniem należy nakryć zdjętą uprzednio płytą celulooidową i przesunąć po niej lekko palcem, aby zapobiedz tworzeniu się pęcherzyków powietrza.

Przy zdejmowaniu odcisków, oraz przy nakrywaniu folji nie należy naciskać zbyt silnie, gdyż można łatwo zetrzeć odcisk, względnie wzór linii papilarnych. Proszek aluminowy pozostawia na foljach odciski białe na czarnym tle, a więc odmienne od odcisków oryginalnych na kartach daktyloskopijnych.

Folji i proszku uniwersalnego można używać w każdym wypadku i przy każdym przedmiocie i materiale bez obawy ich uszkodzenia.

Ponieważ folje są giętke, ślady odcisków można przenosić nie tylko z płaskich powierzchni, ale również z wklęsłych i wypukłych oraz z przedmiotów brylowatych, z folji zaś można odciski fotografować i powiększać w dowolnej ilości i wielkości (patrz rycinę w albumie naukowym z № 2 „Gazety Policyjnej”).

Papiery, co do których istnieje podejrzenie, że noszą ślady odcisków, należy zabezpieczyć i przesłać do laboratorium daktyloskopijnego celem wywołania odcisków i badania daktyloskopijnego bez uprzedniego powlekania proszkiem.

Jeżeli fotografowanie odcisków widocznych lub wywoływanie i utrwalać śladów nie-

(Ciąg dalszy).

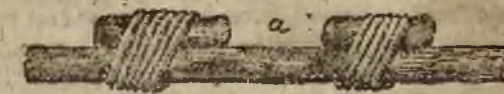
widocznych, z jakichkolwiek względów, na miejscu przestępstwa jest niewykonalnem należy te przedmioty przesłać w odpowiednim opakowaniu do badania daktyloskopijnego.

Opakowanie takiego przedmiotu wymaga szczególnej ostrożności, aby znajdujące się tamże odciski nie uległy zatarciu. Przedmiot taki należy więc opakować tak, aby nie poruszał się w opakowaniu, niepokrywał kurzem i nie stykał z samem opakowaniem w miejscach, na których są widoczne lub domniemane odciski.

Ślad, pozostawiony na papierze, opakuje się w ten sposób, że w pudełko wielkości danego papieru wkładamy najprzód podkładki utworzone z pasków papieru (lit. b), następnie na owe podkładki nakładamy dany papier (lit. c) i przymocowujemy pluskiewkami (lit. d), nakładając na powierzchnię znów podkładkę z pasków papieru (lit. b) i dopiero nakrywamy pokrywką.

Ślady na kawałku drzewa zabezpieczamy tym, że na miejsca odcisków nakładamy stosownie wyłobione kawałki drzewa i przytwierdzamy je przez skrepowanie sznurami.

Siekierę, na której znajdują się krwawe ślady palców, zabezpiecza się najłatwiej przez przytwierdzenie tejsze do dna paczki, zbite z średnio grubych desek.

Wszelkie folje z wywołanymi i utrwalo- nymi odciskami należy przesłać natychmiast wraz z odciskami palców osób podejrzanych, do badania daktyloskopijnego, celem porównania czy odciski nie są identyczne ze śladami znalezionymi na miejscu przestępstwa. Wówczas udowodnienie popełnionego czynu na mocy ekspertyzy daktyloskopijnej mogłoby być dokonane niezwłocznie.

W wielu wypadkach trzeba również ustalić czy znalezione ślady nie są przypadkowo pozostawione przez osoby poszkodowane, domowników lub osoby niemające nic wspólnego z przestępstwem.

WYDZIAŁ III KOMENDY GŁÓWNEJ.

WYSZKOLENIE POLICJI PAŃSTWOWEJ.

(Dokończenie).

W zaprowadzaniu tej księgowości przyjęto system amerykański ułatwiający wyszukiwanie błędów, a tem samem przeprowadzanie kontroli.

Na zakup inwentarza żywego i martwego asygnuje działowi gospodarczemu odpowiednie kwoty ogólny wydział gospodarczy Komendy Gł. Pol. Państw.; na zakup prowiantów ściągać będzie dział gospodarczy odpowiedzialnie reluta strawne od słuchaczy kursów.

Dział gospodarczy zakupił już potrzebną ilość sprzętów urządzenia szkolnego, mieszkalnego, biurowego i kuchennego i sprzęty te zinventaryzował.

W porozumieniu z Min. Aprowizacji poczynił również dział gospodarczy zamówienia potrzebnych prowiantów, a Kierownictwo Wydziału Wyszkożenia zwróciło się do Min. Spr. Wewn. z wnioskiem o zezwolenie na otwarcie w koszarach szkolnych gospody dla niższych i kasyna urzędniczego dla wyższych funkcjonariuszów policji—słuchaczy kursów.

Przy gospodarstwie założone będą czytelnia i biblioteka.

Różnice są następujące: kurs wyższy, tak dla przodowników, jak wyższych funkcjonariuszów policji trwa trzy miesiące.

Do grupy przedmiotów ogólnokształcących dla przodowników wprowadzono ob-

szerniejszy zakres arytmetyki i częściowo geometrii; wprowadzono dalej obszerny i w pewien system ujęty program nauki historii Polski i rozleglejszy program nauki geografii, a w klasie wyższych funkcjonariuszów policji dodano systematyczny program nauki z dziedziny pedagogiki i wychowania, oraz treściwy ogólny zarys literatury polskiej.

Stosownie do tak rozszerzonych programów zestawiono odpowiednie, bardzo podstawowe podręczniki naukowe, nie mniej jednak instrukcja poleca, aby wyłączone przedmioty ogólnokształcące i na kursach wyższych wykładano popularnie pogładowo i przystępnie, bez zbytniego obciążania pamięci uczniów, a tylko przez oddziaływanie na ich rozwój umysłowy.

Natomiast, wedle tejsze instrukcji, mają wykładający starać się o możliwie jaknajgruntowniejsze obznajmienie uczniów wyższych kursów policyjnych z przedmiotami grupy zawodowej, a więc z ustawą procedury karnej, z ustawami administracyjnymi, służbą śledczą i instrukcją służby policyjnej.

Dla wyższych funkcjonariuszów policji dodano, prócz wymienionych, jako przedmiot zawodowy — naukę o biurowości.

Programy przedmiotów zawodowych ułożone były powściągliwie, po gruntownem

przemyśleniu i przedyskutowaniu na kilkakrotnych konferencjach, według wskazówek referatu wyszkolenia policji Sekcji bezpieczeństwa Min. Spr. Wewn.

Szczególną wagę kładło Kierownictwo Wyszkożenia w tym względzie na odpowiedni dobór wykładających, przy czem, zwłaszcza w zakresie nauczania prawa administracyjnego, napotyka się na duże jeszcze przeszkody z powodu nieustalenia danych, co do stosowania ustaw administracyjnych.

Poza omawianymi programami dla wyższych kursów policyjnych Wydział Wyszkożenia opracował samodzielnie: instrukcję śledczą, przepisy kancelaryjne i przepisy koszarowe, instrukcję służbową, instrukcję dla policji konnej, instrukcję dla wizytujących oraz instrukcję: musztry, szermierki szablą i bagnetem, musztry w ordynku, gimnastyki i walk „Dziu-itsu”.

Celem wprowadzenia odrazu odpowiedniej administracji szkolnej, ułożyło Kierownictwo wzory list, świadectw, wykazów, działów godzin i dzienników szkolnych, które służą do ujednolajnienia trybu nauczania i do ułatwienia kontroli postępów i wyników wyszkolenia.

Komendy szkoły wyższych kursów przy Wydziale Wyszkożenia, jako też Kierownictwa równoległych, wyższych kursów przodowników przy okręgach, jak zresztą i niższych kursów dla posterunkowych obowiązane są prowadzić stale wykazy osobowe uczniów,